Komisyonlar neden kurulur? İnsanların tek başlarına alamayacakları kararları almak için. Oradaki kararları almaya kimsenin aklı yetmediği için değil, daha çok kimse komisyonun aldığı kararın sorumluluğunu almak istemeyeceği için.

Buradan çıkan, insanların tek başlarına yapamayacakları *kötülüğü*, komisyon, organizasyon, meclis, kurul ve sair topluluklar yoluyla yaptıkları. Tek başına kimsenin almaya cesaret edemeyeceği kararları almak. Kurulların amacı budur. Kimsenin tek başına almadığı kararın sorumluluğunu kimse tek başına göğüslemek zorunda kalmaz.

Tabii ki bunu böyle izah edemezsiniz, *istişare* dersiniz, *ortak akıl* dersiniz, *doğruyu bulmak için birbirimize danışmak gerekir* dersiniz. Bu *istişare* kısmı da genelde bir *alışveriş* gibidir, kurul üyelerinin birbiriyle iyi geçinmesi menfaatleri lehine olduğu sürece kuruldan tek bir ses çıkması beklenir. *Ortak akıl* da doğruyu bulmak için değil, *pastayı bölüşmek* için kullanılan bir tabir. *Sen burada benim dediğimi yaparsan, bir sonrakinde ben de senin dediğini yaparım.* 

İnsan kendi başına kararlarını duygularıyla verdiği halde, kurullarda *aklî* görünmek zorundadır. Hayatta neye doğru, neye yanlış dediğimizin kaynağını duygularımız belirliyor ama bunlara rasyonel temeller bulmazsak, *kurul bahanesi* olmuyor. Bu açıdan ahlak ve akıl arasındaki *ilişkisizliği*, *reelpolitik* ve *vicdan* gibi kavramların neden çatışıp durduğunu, kendi başına ve henüz bir *komisyona* üye değilken iyi olan insanların, sonrasında nasıl *kötülüğün elinde oyuncak* olduğunu da işaret ediyor.

İnsan hem aklî, hem ahlaklı kalamaz.

Emin Reşah